

กูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (ศสท.) ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ให้จัดระบบห้องสมุดวัดพระราม ๘ กาญจนภิเษก โดย ศสท. ดำเนินการติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์และพัฒนาโปรแกรมห้องสมุด และภาคีวิชาการบรรณารักษศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษมเป็นผู้วิเคราะห์เลขหมู่หนังสือและจัดหนังสือขึ้นชั้น

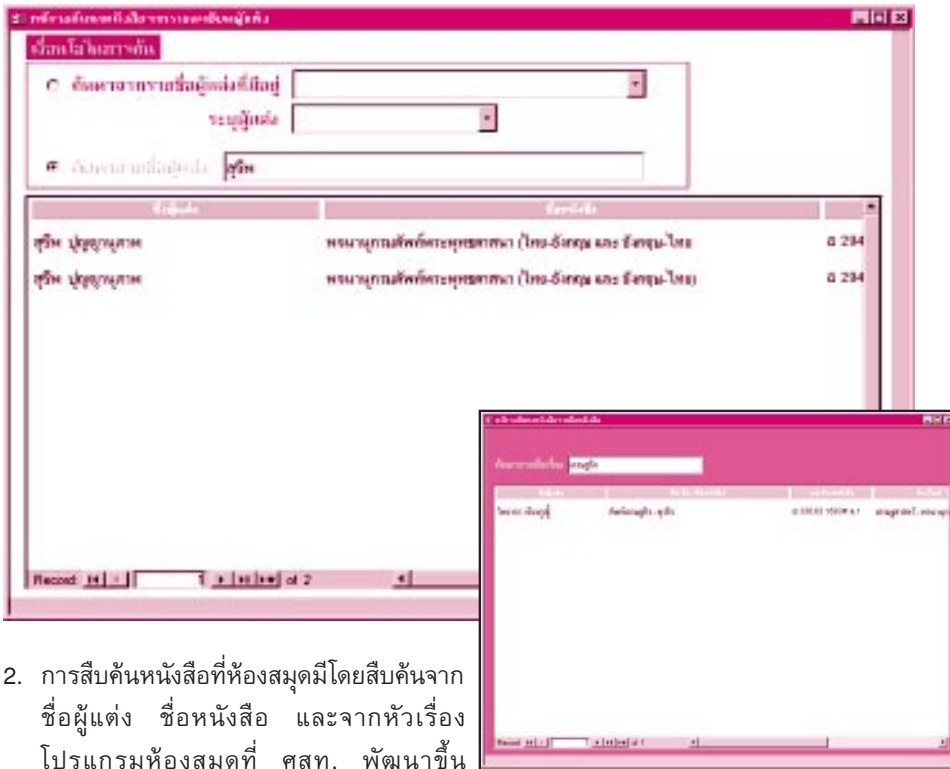
ปัจจุบันห้องสมุดวัดพระราม ๘ มีหนังสือประมาณ 2,000 เล่ม ส่วนใหญ่เป็นหนังสือทางด้านพุทธศาสนา ใช้ระบบการจัดหมวดหมู่ระบบดิวอี้ มีคอมพิวเตอร์ 1 ชุด สำหรับใช้ในงานห้องสมุด

โปรแกรมห้องสมุดวัดพระราม 9 ได้พัฒนาเพื่อการทำงานเบื้องต้น 2 กิจกรรม คือ

1. การบันทึกข้อมูลบรรณานุกรม ได้แก่ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ พิมพ์ลักษณ์ และข้อมูลการจัดหา

ระบบห้องสมุดวัดพระราม ๘ กาญจนภิเษก

โดย พรพรรณ บุญยะทิม และ ชันธีศิริ อาท

2. การสืบค้นหนังสือที่ห้องสมุดมีโดยสืบค้นจากชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ และจากหัวเรื่อง โปรแกรมห้องสมุดที่ ศสท. พัฒนาขึ้นสำหรับวัดพระราม ๘ เป็นเพียงการทดลองประยุกต์โปรแกรม ที่มีในท้องตลาด เพื่อให้สามารถจัดการระบบทะเบียนหนังสือของห้องสมุดขนาดเล็ก ที่ไม่มีบรรณารักษวิชาชีพรูปแบบประจำ และมีงบประมาณดำเนินงานจำกัด ในอนาคตเมื่อห้องสมุดวัดพระราม ๘ มีหนังสือมากและต้องให้บริการผู้ใช่มากขึ้น โปรแกรมห้องสมุดต้องเป็นโปรแกรมที่พัฒนาอย่างมีมาตรฐานเช่นเดียวกับโปรแกรมห้องสมุดที่ใช้กันอยู่ทั่วไป

ความคิดริเริ่มของ ผู้อำนวยการ สวทช. ที่ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องสมุดวัด ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนเช่นนี้เป็นเรื่องน่ายินดี และแสดงแนวทางบทบาทของ สวทช. ที่มิได้มุ่งเฉพาะการพัฒนาการวิจัยระดับสูงเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงบริการชุมชนในทุกระดับ

สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับโปรแกรมห้องสมุดนี้ สอบถามมาได้ที่ พรพรรณ โทร. 644 8150 ต่อ 323 อีเมลล์ pompan@smile.tiac.or.th หรือ ชันธีศิริ ต่อ 737 อีเมลล์ khansiri@smile.tiac.or.th

เรื่องเด่นประจำฉบับ

- ระบบห้องสมุดวัดพระราม ๘ กาญจนภิเษก
- มาธุรกิจกับดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย
- แนะนำเว็บไซต์ข้อมูลดัชนีของประเทศไทย
- บริการข่าวสารทันสมัยจากฐานข้อมูล
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
- กักตายนวัตกรรม TIAC

...และสาระที่น่าสนใจอีกมากมายภายในฉบับ

วัดพระราม ๘ กาญจนภิเษก มีเนื้อที่ทั้งหมด 8 ไร่ 2 งาน 54 ตร.ว. เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริให้แก่ไขปัญหาน้ำท่วมเสียด้วยวิธีเดิมอากาศที่บึงพระรามเก้า ซึ่งเป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และปรับปรุงสภาพพื้นที่เพื่อพัฒนาชุมชนบริเวณบึงพระรามเก้า และดำเนินการจัดตั้งวัดเพื่อเป็นพุทธสถานในการประกอบกิจของสงฆ์และเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจของราษฎรในการที่ประกอบกิจกรรมต่างๆ รวมกัน และนางสาวจวงจันทร์ สิงห์เสนี ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินจำนวน 8 ไร่ 2 งาน 54 ตร.ว. เพื่อสร้างวัดในนามมูลนิธิชัยพัฒนา มีสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นทรงอุปถัมภ์ฝ่ายสงฆ์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์อุปถัมภ์ฝ่ายฆราวาส

ทักษยาลต์ TIAC

า วัสดีครับ วันนี้ฝ่ายคอมพิวเตอร์ของ ศสท. มีโปรแกรมใหม่ๆ ที่น่าสนใจมาแนะนำ เผื่อว่านักท่อง web ทั้งหลายอาจจะเบื่อกับหน้าตาของเจ้า browser เดิมๆ ที่ใช้กันอยู่เป็นประจำทุกวัน เจ้าโปรแกรมที่ว่านี้ชื่อ Neoplanet บางท่านอาจจะเคยลองใช้โปรแกรมนี้มาแล้ว ส่วนบางท่านอาจจะยังไม่เคย เจ้าโปรแกรมที่ว่านี้ มีความสามารถที่จะเปลี่ยน Browser ของคุณ ให้มีสีสันสดใสสวยงามรวมทั้งสามารถที่จะเปลี่ยน skin ได้หลากหลายอีกด้วย นอกจากนี้ ยังมี sound effect ต่างๆ อีกมากมาย ส่วนใน

เรื่องของ การติดตั้ง Neoplanet นี้ มันจะติดตั้งบน Browser ของ IE และสามารถใช้กับ OS Windows-95, Windows 98 หรือ

Windows NT โดยจะต้องใช้กับ Internet Explorer Version 4.0 ขึ้นไป ถ้าท่านสนใจจะลองใช้โปรแกรมนี้แล้วละก็ก็สามารถที่จะเข้าไปดาวน์โหลดและดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ของทาง Neoplanet ที่ <http://www.neoplanet.com> และยังสามารถดาวน์โหลด skin สวยๆ เพิ่มเติมได้จาก <http://www.skinz.org> และ <http://www.customize.org> เราเชื่อว่าสิ่งนี้จะทำให้การท่อง web ของคุณมีสีสันขึ้นอย่างแน่นอนครับ

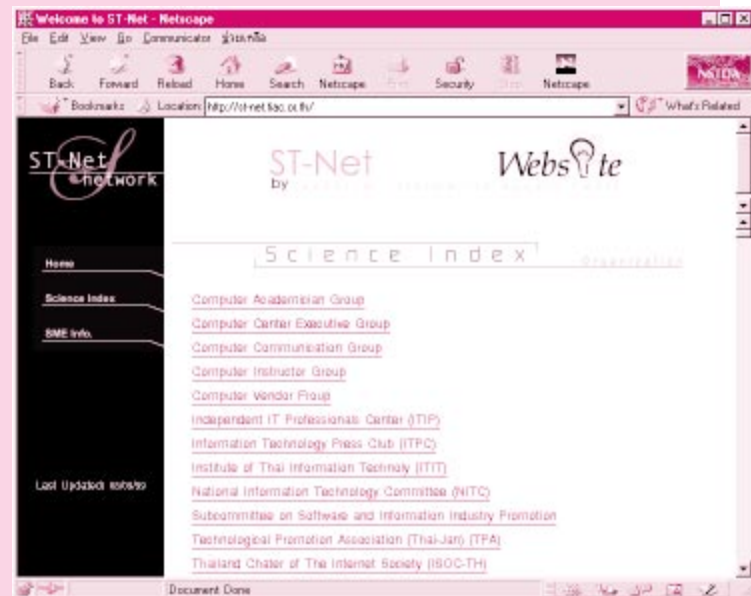
ในเมื่อมีโปรแกรมที่เปลี่ยนหน้าตาของ Browser เดิมๆ ที่ใช้กันอยู่เป็นประจำแล้ว หลายคนคงสงสัยว่าแล้วหน้าตาของ window ที่ใช้กันอยู่เป็นประจำทุกวันละ ไม่ยิ่งซ้ำซากจำเจหรือหรือ แล้วมีโปรแกรมที่จะเปลี่ยนเจ้าหน้าตาของ window ให้มีสีสันที่สดใสและรูปแบบแปลกๆ ใหม่ๆ บ้างหรือเปล่า เราก็เลยขอถือโอกาสแนะนำโปรแกรมอีกตัวหนึ่งที่ว่า Window Blinds ซึ่งมีความสามารถที่จะเปลี่ยนเจ้าหน้าตาของ window ที่เราใช้กันอยู่เป็นประจำทุกวัน ให้มีรูปแบบแปลกใหม่และสีสันสดใส รวมทั้งยังสามารถเปลี่ยนรูปแบบของ Titlebar, Toolbar, Checkbox และอีกมากมาย ไม่เพียงเท่านั้น Window Blinds ยังสามารถสร้าง Skin ในแบบของคุณเองได้อีกต่างหาก โปรแกรมที่ว่านี้สามารถใช้ได้กับทั้ง Windows 95, Windows 98 และ Windows NT คิดว่าหลายคนคงจะ

สนใจเจ้าโปรแกรมนี้กันแล้ว คุณสามารถเข้าไปหาข้อมูลเพิ่มเติมและดาวน์โหลดโปรแกรมและ skin รูปแบบต่างๆ ได้ที่ website <http://www.stardock.com/products/windowblinds/> ที่นี้การทำงานของคณคงเต็มไปด้วยความชีวิตชีวมายิ่งขึ้นไม่มากก็น้อยครับ ●

ข าวต่อมา ฝ่ายคอมพิวเตอร์มีความยินดีที่จะแจ้งให้ท่านผู้อ่านได้ทราบว่า ศสท. ได้จัดทำเว็บไซต์ใหม่ขึ้นชื่อ ST-Net เพื่อบริการข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ด้านสถิติในเชิงพาณิชย์ กฎหมาย และข้อมูลสารสนเทศอื่นๆ สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยที่ต้องการจะมีกิจการเป็นของตัวเองและผู้ประกอบการรายย่อยทั่วไป

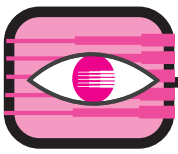
ศสท. ได้เล็งเห็นความสำคัญของข้อมูลข่าวสาร ที่สามารถจะช่วยให้ผู้ประกอบการรายย่อย มีความสามารถที่จะแข่งขันกับบริษัทต่างชาติ และยังสามารถนำข้อมูลมาช่วยในการตัดสินใจในการลงทุนได้อีกด้วย ท่านผู้อ่านที่สนใจสามารถเข้าไปสืบค้นข้อมูลได้ที่ <http://st-net.tiac.or.th>

ST-Net เสนอข้อมูลข่าวสารสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย ดัชนีทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือองค์กรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ให้บริการทางข้อมูลข่าวสาร รวมถึงสมาคมวิชาชีพต่างๆ ST-Net ได้จัดทำข้อมูลในรูปแบบของ Tree Structure ทำให้ผู้สืบค้นสามารถสืบค้นข้อมูลได้โดยง่ายและตรงกับความต้องการ ซึ่งในอนาคตนั้นทางฝ่ายคอมพิวเตอร์ของ ศสท. จะพัฒนาขีดความสามารถในการสืบค้น รวมถึงจัดทำ Discussion Board สำหรับผู้ที่สนใจอีกด้วย

สุดท้ายนี้มีข่าวมาฝากถึงผู้ใช้บริการ E-Service ของ ศสท. ทุกท่าน ไม่ว่าจะเป็นการลงทะเบียน Online หรือสั่ง Journals ต่างๆ Online ทางฝ่ายคอมพิวเตอร์ได้ปรับปรุง Software และ Software Scripts ต่างๆ ให้มีความสามารถสูงขึ้นและให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพ ถ้าท่านผู้อ่านพบข้อผิดพลาดหรือต้องการเสนอความคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติม กรุณาติดต่อ สุทัศน์ จารุอาภรณ์ประทีป เจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์ โทร. 644-8150 ต่อ 736 โทรสาร 644-8038 หรืออีเมล jai@smile.tiac.or.th ผู้จัดทำมีความยินดีมากครับ ที่จะตอบปัญหาและรับฟังความคิดเห็นต่างๆ

แล้วพบกันฉบับหน้าครับ ●

แนะนำเว็บไซต์ข้อมูลดัชนีของประเทศไทย

โดย จิรพร พิริยพงษ์พันธ์

จากบทความใน “ปัญญาธุรกิจ” ฉบับนี้ เรื่อง “มารู้จักดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย” ท่านคงจะเห็นถึงความสำคัญของดัชนีวิทยาศาสตร์บ้างแล้ว จึงขอถือโอกาสแนะนำเว็บไซต์ของหน่วยงาน 3 แห่ง ซึ่งเป็นข้อมูลดัชนีของประเทศไทยทางด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ และด้านอุตสาหกรรม

โฮมเพจที่มีข้อมูลเกี่ยวกับดัชนีวิทยาศาสตร์ (Science and Technology

Indicators) จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ <http://203.151.98.8> มีข้อมูลสถิติ ตัวเลขจำนวนบุคลากรและค่าใช้จ่ายทางด้านการวิจัยและพัฒนา

(R&D Personnel and Expenditure) ข้อมูลและตัวเลขทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) เช่น องค์กรและกฎหมายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

<http://www.bot.or.th> โดยธนาคารแห่งประเทศไทย มีข้อมูลด้านการเงิน

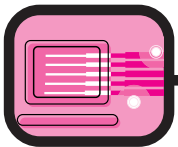
และเศรษฐกิจที่น่าสนใจมากมาย ทั้งที่เป็นข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงทุกวัน เป็นอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา อัตราดอกเบี้ย และมีเนื้อหาสำหรับหัวข้อ

ที่กำลังเป็นข่าวเช่น การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โครงการเงินทุนของธนาคาร ในส่วนของข้อมูลที่เป็นดัชนีเศรษฐกิจ (Economic Indicators) แบ่งเป็น ดัชนีรายปี รายเดือน และแบ่งเป็น

ผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ นำเสนอในรูปแบบของกราฟและตาราง นอกจากนี้ยังมีข้อมูลเครื่องชี้ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (Property Indicators) ซึ่งข้อมูลดัชนีนี้จะ update ทุกๆ วันทำงานวันสุดท้ายของเดือน

<http://www.oie.co.th> โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงอุตสาหกรรม มีข้อมูลดัชนีอุตสาหกรรม (Industrial Index) และสถิติอุตสาหกรรม (Industrial Statistics) ข้อมูลแบ่งเป็นอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ เช่น ผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์ยาง และจะเป็นดัชนีของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดย่อยลงไปอีก นอกจากข้อมูลทางด้านผลิตภัณฑ์แล้ว ยังมีดัชนีที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอื่นๆ อีกเช่น Shipment Index, Labor Productivity Index, Raw Material Inventory Index ●

ศสท. บริการข่าวสารทันสมัยจากระบบฐานข้อมูลทั่วโลก

โดย รังสิมา เพ็ชรเม็ดใหญ่

เมื่อไม่นานมานี้มีข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยจากนิตยสาร Newsweek เป็นข่าวที่สื่อมวลชนต่างประเทศมีมุมมองเกี่ยวกับเมืองไทยในทางที่ไม่ดี จากเหตุการณ์นั้นทำให้ผู้บริหารและประชาชนทั่วไปตื่นตัวและพยายามติดตามข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเทศของเรามากขึ้น

การติดตามข่าวที่ทันสมัยสามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดเก็บข้อมูลไว้อย่างมีระบบ สามารถสืบค้นข้อมูลได้จากระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ของโลกต่างๆ เช่น DIALOG, LEXIS - NEXIS หรือหาอ่านข่าวประจำวันจากแหล่งข่าวผู้เผยแพร่โดยตรงจากเว็บไซต์

ต่างๆ เช่น CNN, ABC News (ข้อแตกต่างของทั้ง 2 ระบบ คือ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่มีการรวบรวมข่าวมาจากสำนักข่าวหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แหล่งข่าวต่างๆ ทั่วโลกในทุกๆ วัน ทำให้สามารถสืบค้นหาข่าวย้อนหลัง

ในช่วงเวลา 1-2 ปีได้ และจุดเด่นคือสามารถอ่านข่าวจากทุกๆ แหล่งข่าวทั่วโลกทั้งเหตุการณ์ปัจจุบันและที่ผ่านมาได้ในการค้นหาเพียงครั้งเดียว)

ศสท. เสนอบริการสืบค้นหาข่าวทั่วโลก จากระบบฐานข้อมูล LEXIS-NEXIS ที่ ศสท. เป็นสมาชิก ระบบ LEXIS - NEXIS รวบรวมข่าวจากแหล่งข่าวทุกประเภททั่วโลกมากกว่า 1 พันแห่ง นำเสนอข่าวได้รวดเร็วเท่ากับการเสนอเนื้อหาข่าวต่างๆ ที่สำนักข่าวเผยแพร่เอง

ขณะนี้ ศสท. ได้นำเสนอหัวข้อข่าวเกี่ยวกับประเทศไทย (Thailand News Headline) เป็นประจำทุกสัปดาห์ทางอีเมลล์ เสนอให้ผู้บริหารสาวทช. และผู้ที่สนใจทั่วไป ดังตัวอย่างหัวข้อข่าวที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

- **Xinhua General News Service**, August 13, 1999 “Flood evacuation warning issued in north Thailand”
- **Asiaweek**, August 13, 1999 “Thailand’s battle for its soul”
- **Agence France Press**, August 12, 1999 “Thailand holds final asset auction”
- **AP Worldstream**, August 12, 1999 “Thailand’s King to Stop Handing out Diplomas”

ท่านที่สนใจขอรับบริการข่าวสารทันสมัย กรุณาติดต่อที่ รังสิมา โทร . 644 8150 ต่อ 321 หรือที่อีเมลล์ : rungsima@smile.tiac.or.th ●

มารู้จักกับ “ดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย”

เรียบเรียงโดย ประสิทธิ์ ไชยานนท์

การศึกษาดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเริ่มขึ้นประมาณทศวรรษ 1960 ในสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะติดตามการเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา แสดงถึงความเข้มแข็งหรือความอ่อนแอในความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหน่วยงานต่างๆ ของประเทศ เพื่อเป็นสัญญาณเตือนถึงแนวโน้มที่กำลังจะเกิดขึ้น

ความเป็นมา

ประเทศไทยเริ่มจัดทำระบบดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและวางแผนวิทยาศาสตร์รวมทั้งเพื่อติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ โดยเริ่มจัดทำเอกสารแสดงสถานภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อ พ.ศ. 2530 ก่อนหน้านั้นสภาวิจัยแห่งชาติได้ทำการสำรวจค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาข้อมูลกำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในทุกๆ 2 ปี และจัดทำเป็นรายงานมาตั้งแต่ พ.ศ. 2518 แต่ผลการสำรวจนั้นไม่ได้นำมาใช้ในการวางแผนการกำหนดนโยบายหรือให้ความสำคัญมากนัก

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2535 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นความสำคัญของการทำระบบดัชนีวิทยาศาสตร์¹ จึงได้มอบหมายให้สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดทำระบบดัชนีด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อประกอบการจัดทำแผนหลักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระยะยาว นับเป็นการตั้งต้นสร้างระบบจากการศึกษาสถานภาพของข้อมูลดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยกำหนดดัชนีพื้นฐานบางรายการก่อน

ปัญหาที่พบเป็นประจำในการศึกษาข้อมูลสถิติของไทยคือความซ้ำซ้อนและไม่สอดคล้องกันของข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งต่างกัน ความแตกต่างในความเข้าใจของศัพท์และคำจำกัดความ ข้อมูลไม่ต่อเนื่อง และไม่สมบูรณ์

ปัจจุบันกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยฝ่ายดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้เป็นผู้รับผิดชอบการรวบรวมและเสนอข้อมูลดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย

ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมีดัชนีวิทยาศาสตร์ฯ

เป็นที่ยอมรับแล้วว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แต่ก็มักเกิดคำถามว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีบทบาทต่อการพัฒนาได้จริงเพียงใด ระบบวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำลังผลิตผลงานอย่างไร เราจะมีวิธีใดที่จะสามารถวัดผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อการพัฒนาประเทศได้ จะมีทิศทางอย่างไร เป้าหมายคืออะไร ผู้บริหารย่อมต้องการตัวบ่งชี้หรือดัชนีที่วัดได้เพื่อชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่กำลังเป็นไป

กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แบ่งวัดตามระดับวัดดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับหน่วยงาน เพื่อติดตามผลงานสำหรับการบริหารและเป็นทรัพยากรป้อนเข้าของระดับต่อไป

ระดับที่ 2 ระหว่างหน่วยงาน เพื่อการเปรียบเทียบและชี้แนะการกำหนดนโยบายของหน่วยงาน

ระดับที่ 3 ระดับชาติ เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรป้อนเข้าและผลลัพธ์ และการนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบาย

ระดับที่ 4 ระดับระหว่างประเทศ เพื่อเปรียบเทียบว่าแต่ละประเทศเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างไร

ดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย

ระบบดัชนีที่ดีจะต้องเป็นค่าตัววัดที่สามารถแสดงถึงความเป็นจริงของประเทศได้ และสามารถเทียบเคียงได้กับนานาชาติ สำหรับประเทศไทยซึ่งพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังไม่แข็งแกร่งเท่าเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว การใช้ดัชนีที่วัดความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามมาตรฐานสากลเพียงประการเดียว ไม่น่าจะให้ภาพที่ชัดเจนและถูกต้อง จึงควรมีการพิจารณาดัชนีอื่นๆ เข้ามาประกอบตามความเหมาะสม ซึ่งอาจจะเป็นเพียงบางช่วงของสภาวะการณ์ เพื่อให้สามารถเห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงข้างเคียง ที่พอจะอาศัยเป็นเครื่องชี้บ่งถึงการเพิ่มขึ้นในความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศได้ ตัวบ่งชี้วัดที่สำคัญสำหรับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยที่ผ่านมา เราสามารถแยกได้เป็น

- ค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนา
- ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- กำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- จำนวนบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารสากล
- จำนวนสิทธิบัตร
- ดัชนีกิจกรรม (ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

เพื่อให้ประเทศไทยมีดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ากับระบบสากล และสามารถบ่งชี้ศักยภาพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศได้ด้วยดัชนีพื้นฐานที่กำหนดขึ้น จึงต้องมีตัวบ่งชี้ทั้งส่วนที่เป็นสากลกับส่วนที่ใช้เฉพาะของประเทศ

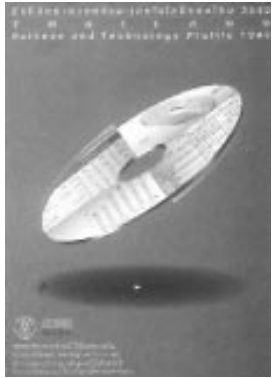
กลุ่มแรก ดัชนีระบบสากล ได้แก่

- ดัชนีทรัพยากรป้อนเข้า เช่น เงินทุน อุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนา กำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น
- ดัชนีผลลัพธ์ เช่น จำนวนผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารมาตรฐาน จำนวนสิทธิบัตรที่จดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยคนไทย

กลุ่มที่ 2 ดัชนีเฉพาะประเทศ ได้แก่

- ดัชนีทรัพยากรป้อนเข้า เช่น ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- ดัชนีผลลัพธ์ เช่น จำนวนผลงานที่เผยแพร่ในประเทศที่เรียกว่า grey literature ซึ่งมีความหมายสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เพราะมีผลงานประเภทนี้อยู่มากแต่ไม่อาจใช้เทียบสากลได้
- ดัชนีกิจกรรม ประกอบด้วย การบริการวิเคราะห์ ทดสอบและสอบเทียบเครื่องมือ ซึ่งแสดงถึงการบริการพื้นฐานที่จะส่งผล

¹ หนังสือดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย ปี 2539. หน้า 1. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ต่อมาตรฐานของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม บัณฑิตเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการเป็นดัชนีบ่งชี้อื่น ๆ ได้แก่ มาตรการทางกฎหมาย สิ่งจูงใจ เครื่องมืออุปกรณ์เพื่อการวิจัย ข้อมูลและบริการของบริษัทที่ปรึกษาส่วนกิจกรรมอื่น เช่น การอบรม สัมมนา ซึ่งแสดงถึงการถ่ายทอดความรู้และการพัฒนากำลังคน ข้อมูลการใช้บริการสืบค้นสิทธิบัตรและมาตรฐาน เป็นต้น

การจัดทำดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการกำหนดทิศทางและเป็นเครื่องมือในการแสดงสถานภาพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอนาคตที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์และแสดงทิศทาง ศักยภาพความเป็นไปได้ในการพิจารณาขยายและแผนงานด้านนี้ หากได้มีการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการทำดัชนี

ประโยชน์ของการทำดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การจัดทำดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการกำหนดทิศทางและเป็นเครื่องมือในการแสดงสถานภาพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอนาคตที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์และแสดงทิศทาง ศักยภาพความเป็นไปได้ในการพิจารณาขยายและแผนงานด้านนี้ หากได้มีการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการทำดัชนี

การจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผ่านมากระทำได้ด้วยความยากลำบาก เพราะไม่มีองค์กรและกลไกที่จะศึกษาสถานภาพ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลและสถิติจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความก้าวหน้า ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับนิทรรศการนอกเหนือจากการแสดงสินค้า ถือว่านิทรรศการมีส่วนให้ความรู้แก่ประชาชน นักธุรกิจ และนักอุตสาหกรรมนับเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีได้ ●

สรุปย่อ

โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กและเยาวชน ได้จัดให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูอาจารย์ของโรงเรียน ประมาณ 60 ท่าน เยี่ยมชมศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2542

ข่าวสัมมนา

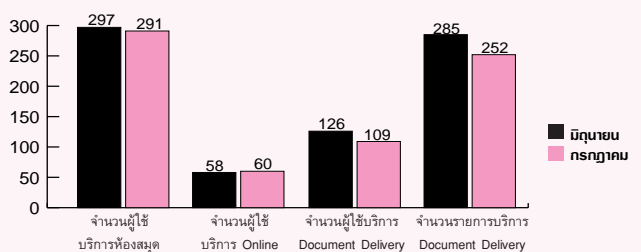
13 ก.ค. 2542 การสืบค้นข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ สาขาสังคมศาสตร์ คุณภาวนา เขมะรัตน์ วิทยากรจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ บรรยายเรื่อง "แนะนำบริการของสำนักบรรณสารการพัฒนา" มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 20 คน

20 ก.ค. 2542 การสืบค้นข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ สาขาศึกษาศาสตร์ คุณสุวิมล ธนผลเลิศ วิทยากรจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรยายเรื่อง "แนะนำบริการของศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 30 คน

30 ก.ค. 2542 การสืบค้นข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ ดร. นงเยาว์ เปรมกมลเนตร วิทยากรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี บรรยายเรื่อง "แนะนำเว็บไซต์และบริการของสำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ" และ คุณดวงจันทร์ พยัคพันธ์ วิทยากรจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรยายเรื่อง "แนะนำเว็บไซต์และบริการของห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" มีผู้เข้าร่วมสัมมนา 50 คน

สถิติในรอบ 2 เดือน (เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2542)

- บริการสืบค้นข้อมูลจากต่างประเทศและซีดี-รอม บริการสืบค้นข้อมูล จากแหล่งข้อมูลทั่วโลก ซึ่งได้แก่ ฐานข้อมูล Dialog (TM), Lexis-Nexis (TM), STN International ฯลฯ และฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย มีผู้ใช้บริการ 118 คน (131 เรื่อง)
- บริการเอกสารฉบับเต็มจากทั้งในและต่างประเทศ ผู้ใช้บริการ 235 คน (537 บทความ)
- บริการวารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในห้องสมุด ศสท. ซึ่งบริการวารสารฉบับพิมพ์และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ครอบคลุมในสาขาพันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ โลหะและวัสดุ เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ นโยบายวิทยาศาสตร์ รายงานการประชุม IEEE, วารสาร IEEE มีผู้ใช้บริการ 588 คน

ฟรี!!...สมัครด่วน มีจำนวนจำกัด

ท่านที่ประสงค์จะเป็นสมาชิก จดหมายข่าว "ปัญญาจร"

กรุณากรอกแบบฟอร์มส่งมาที่

ศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี

ชั้น 7 สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

73/1 ถนนพระรามที่หก แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 644 8150 ต่อ 735

โทรสาร 644 8038

ภายในวันที่ 20 ตุลาคม 2542 !!

ชื่อ _____ นามสกุล _____

ตำแหน่ง _____

หน่วยงาน _____

ที่อยู่ _____

โทรศัพท์ _____

โทรสาร _____

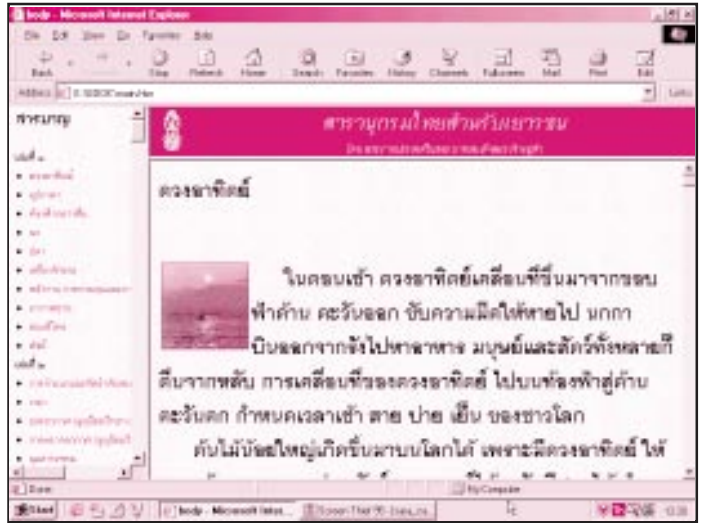
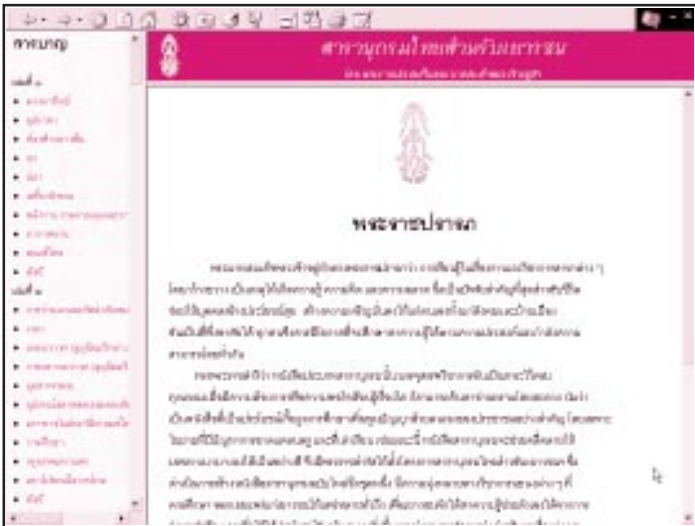

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โดย เพ็ญศิริ วายุกักตร์

ล สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งพระองค์ท่านทรงมีพระราชดำริที่จะให้ประชาชนคนไทยมีความรู้เรื่องวิชาการสาขาต่างๆ อย่างกว้างขวางเพื่อยกระดับความรู้และความเป็นอยู่ทุกด้าน ทรงเห็นว่าการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะท้องถิ่นที่ห่างไกลความเจริญ เทคโนโลยีและสื่อต่างๆ ยังเข้าไปไม่ถึง พระองค์ท่านทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดทำหนังสือสารานุกรมฯ ขึ้นเพื่อเผยแพร่ให้โรงเรียนและประชาชนทั่วไปได้รู้จักค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเองจากหนังสือสารานุกรมไทยฯ

หนังสือสารานุกรมไทยฯ เป็นหนังสือที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง มีเรื่องราวเกี่ยวกับเมืองไทย รวมทั้งในด้านวิชาการต่างๆ ของไทยและต่างประเทศ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมไทยในปัจจุบัน นอกจากนี้สารานุกรมยังเป็นแหล่งความรู้แก่เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอ เพื่อให้เกิดการกระตุ้นสืบทอดและเสริมสร้างความรู้ความสามารถอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติต่อไป

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ร่วมมือกับศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (ศสท.) จัดทำฐานข้อมูล CD-ROM สารานุกรมไทยฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ซึ่งในขณะนั้นมีหนังสือสารานุกรมไทยถึงเล่มที่ 17 และได้มีการปรับปรุงโปรแกรมสืบค้นเป็นแบบ html โดยใช้กับ browsers ในอินเทอร์เน็ต (Netscape/IE) จึงมีหนังสือสารานุกรมไทยทั้ง 23 เล่มบรรจุอยู่ในฐานข้อมูล CD-ROM พร้อมเนื้อหาและภาพประกอบ สารบัญ ดัชนีและคำสำคัญ ภาพประกอบสามารถเชื่อมโยงไปยังเนื้อหาที่สัมพันธ์กันและมีดัชนีสำหรับสืบค้นท้ายเล่มของแต่ละเล่ม

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฉบับอิเล็กทรอนิกส์นี้ มีเนื้อหาสาระ ครอบคลุมทุกสาขาและแขนงวิชาต่างๆ อย่างกว้างขวาง สำหรับผู้อ่านตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนและเยาวชนไทยศึกษาหาความรู้ หรือหากต้องการเรียนรู้เรื่องที่น่าสนใจก็สามารถหรือสืบค้นได้จากแผ่นฐานข้อมูล CD-ROM นี้ ●

ศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี (ศสท.)
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
73/1 ถนนพระรามที่หก แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 644 8150 ต่อ 324, 735
โทรสาร : 677 8038
E-mail : alltiac@smile.tiac.or.th

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 21/39
ปณฝ. ราชวิถี 10480

"ปัญญาฐาน" เป็นจดหมายข่าวราย 2 เดือน เสนอข่าวสารข้อมูลของศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จัดทำโดยฝ่ายนิเทศสัมพันธ์ สวทช. ข้อความและบทความในจดหมายข่าวนี้ ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับนโยบายและความคิดเห็นของสำนักงานฯ แต่ประการใด สนใจติดต่อส่งความคิดเห็นได้ที่ ศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 73/1 ถนนพระรามที่หก แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 644 8150 - 4 ต่อ 324, 735 โทรสาร 644 8038 E-mail : all tiac@smile.tiac.or.th